

ADVERB	2
Måtesadverb	3
Tidsadverb	4
Stadadverb	5
Gradsadverb	7
Setningsadverb	8
Gradbøying	10

ADVERB

Adverba fortel korleis, når og kvar noko skjer. Dei kan stå til eit verb og fortelje om ei handling. Dei kan stå til eit adjektiv eller anna adverb. Nokre adverb står til heile setningar.

Carmen dansar **vakkert**. (til verbet dansar)
 Carmen dansar **svært** vakkert. (til adverbet vakkert)
 Dansen hennar er **veldig** vakker. (til adjektivet vakker)
 Carmen dansar **heldigvis** ofte. (til heile setninga)

Vi kan dele inn adverba i grupper etter kva funksjon dei har:

		Adverbet fortel
Måtesadverb:	Carmen dansar vakkert!	(korleis ho dansar)
Tidsadverb:	Carmen dansar ofte.	(når ho dansar)
Stadadverb:	Carmen dansar ute.	(kvar ho dansar)
Gradsadverb:	Carmen dansar svært ofte.	(kor ofte ho dansar)
Setningsadverb:	Carmen dansar heldigvis ofte!	(at vi er glade for det)

Måtesadverb

Måtesadverba står til eit **verb** og fortel om korleis **ei handling** blir utført. Desse adverba har oftast den same forma som adjektiva i inkjekjønn:

Carmen dansar **vakkert!**
Luisa ropte **høgt.**
Barna oppførte seg **høfleg.**

Merk!

Adjektivet fortel korleis Carmen er: Carmen er vakker.
Adverbet fortel korleis ho dansar: Carmen dansar vakkert.

1

Set inn adverb med motsett tyding.

Luisa skriv pent.	Leo skriv _____.
Maten luktar godt.	Søpla luktar _____.
Han spurde høfleg.	Ho svarte _____.
Leo gjekk seint.	Luisa gjekk _____.
Jentene speler godt.	Gutane speler _____.
Arne snakkar høgt.	Carmen snakkar _____.
Kaka smaker nydeleg.	Dette smaker _____.
Jenta svarer sint.	Guten svarer _____.

2

Lag setningar der du bruker desse adverba: *langsam*, *høfleg*, *pent*, *godt*, *nydeleg*, *sint*, *roleg*

3

Set inn adjektiv eller adverb.

- fin/fint Carmen er ei _____ dame. Ho har alltid på seg _____ kle og eit _____ sjal. Ho syng _____ også.
- god/godt Ostekaka du har laga, er _____. Sjokoladekaka smaker også _____. Alle kakene smaker _____.
- pen/pent Carmen ser ein _____ kjole i butikken. Ho prøver han og synest ho ser _____ ut i den nye kjolen. Arne synest også ho er _____.
- hyggeleg/hyggeleg Naboane våre er _____. Det er _____ å besøkje dei. Ungdomane oppfører seg _____ mot dei gamle.
- morosam/morosamt Leo skriv _____. Carmen og Arne ler av den _____ forteljinga. Leo er ein _____ gut.

Tidsadverb

Tidsadverba fortel **når** noko skjer:

Carmen og Arne dansar **ofte**.

Hunden gøydde **alltid**.

Ho er ikkje komen heim **enno**.

Desse adverba kan også fortelje **kva rekkjefølgje** noko skjer i:

Pablo kjem frå Latin-Amerika. **No** bur han i Noreg.

Vi skal på kino klokka sju. **Etterpå** skal vi på kafé.

Først skal vi ete middag, **så** skal vi drikke kaffi.

4

Svar på spørsmåla. Bruk desse adverb i svara: *aldri, sjeldan, av og til, ofte, alltid*

Kor ofte trenar du? _____

Drikk du kaffi med sukker? _____

Snakkar du norsk med nordmenn? _____

Surfar du på Internett? _____

Går du på kino? _____

Les du aviser frå heimlandet ditt? _____

5

Set inn adverb som passar. Vel mellom *først, deretter, så, etterpå, no, før, då.*

_____ skal vi ete pizza. _____ skal vi på kino.

_____ arbeidde Carmen som lege. _____ går ho på norskkurs.

_____ skal eg ta førarkortet. _____ skal eg kjøpe bil.

_____ budde eg i Ghana. _____ bur eg på Sandane.

I går kom familien min på besøk. _____ vart eg glad.

Stadadverb

Stadadverba fortel **kvar** noko skjer:

Carmen dansa **ute** i hagen, men ho gjekk **inn** då vi kom.

Fleire av desse adverb har to former.

Ofte tek vi bort ein **-e** på slutten av adverbet når vi fortel om rørsle til ein stad:

Carmen går **ut**.

Carmen er **ute**.

Når noko skjer på staden:	Om rørsle til staden:
Leo er her .	Leo går hit .
Leo er der .	Leo går dit .
Leo er heime .	Leo går heim .
Leo er borte .	Leo går bort .
Luisa er ute .	Luisa går ut .
Luisa er inne .	Luisa går inn .
Luisa er oppe .	Luisa går opp .
Luisa er nede .	Luisa går ned .
Luisa er framme .	Luisa går fram .
Luisa er vekke .	Luisa går vekk .

6

Set inn rett adverb.

hit/her Carmen og Arne har ikkje vore _____ på lenge. Derfor har eg invitert dei _____ i kveld.

ut/ute Skal vi gå _____? Nei, det er så kaldt _____.

inn/inne Leo går _____. No vil han vere _____ resten av kvelden.

heim/heime Skal vi gå _____ til Luisa og sjå film? Nei, det kan vi ikkje. Luisa er ikkje _____. Ho kjem ikkje _____ før om ein time.

bort/bort Eg stikk _____ til naboen ein tur, men eg blir ikkje lenge _____.

opp/oppe Det heng mange plommer høgt _____ i treet. Kan du klatre _____ og plukke nokre til meg?

dit/der Eg skal til London. Eg skal reise _____ i morgon og skal vere _____ i to veker. Eg skal sjå ein musikal når eg er _____.

vekk/vekke Ho reiste _____ i går, og ho blir _____ i to månader.

Gradsadverb

Gradsadverba står ofte framfor andre adverb og adjektiv.

Nokre av dei **forsterkar** orda dei står til:

Carmen og Arne dansar **svært** ofte.
Dette er ei **veldig** vanskeleg oppgåve.

Andre av desse adverba **nyanserer** orda dei står til:

Ho er **litt** trøtt.
Han la seg **noko** seint.

7

Vel mellom gradsadverba *ikkje så, altfor, litt, nokså, ganske, veldig.*

Han snakkar _____ godt norsk.

Denne grammatikkoppgåva er _____ vanskeleg.

Læraren snakkar _____ langsamt.

Det er _____ kaldt i Noreg.

Å hoppe på trampoline er _____ gøy.

Leo er ein _____ flink fotballspelar.

Dette er _____ kjedeleg.

Eg kjenner naboen min _____ godt.

Han synest filmen var _____ bra.

Nokre adverb kan stå **før komparativ** form av adjektivet:

Fatima snakkar **mykje betre** norsk enn Ali.

Leo er **litt flinkare** enn systera si.

Han la seg **enda seinare** enn henne.

Merk! Pass på skilnaden mellom tidsadverbet **enno** og gradsadverbet **enda**:

Ho er ikkje komen heim **enno**.

Han la seg **enda seinare enn** henne.

8

Set inn mykje, litt, enda, veldig.

Han er _____ eldre enn broren.

Skal du klare norskprøven, må du øve _____ meir på uttalen.

Det er _____ varmt i dag. Det var _____ varmare i går.

Eg liker _____ godt å trene. Men eg liker _____ betre å gå på tur.

Leo synest at fotball er _____ gøy.

Men å spele data er _____ artigare.

Har du lyst på _____ kaffi?

Setningsadverb

Setningsadverba seier noko om innhaldet i **heile setninga**.

Dei uttrykkjer ofte meiningar og haldningar.

Vi plasserer dei vanlegvis etter det første verbet i ei heilsetning.

Eg skal heldigvis ete ute på restaurant i dag!	(Eg er glad for det.)
Eg vil gjærne ete fisk.	(Eg har lyst til det.)
Eg vil heller ete fisk enn kjøt.	(Eg liker kjøt betre enn fisk.)
Eg kan dessverre ikkje vere med.	(Eg er lei for det.)

Adverbet **ikkje** blir ofte kalla **nektingsadverb**.

Vi nektar for meiningsinnhaldet i setninga:

Det blir **ikkje** vår så snart.

Carmen liker **ikkje** vinteren.

Dei kan **ikkje** kome til oss likevel.

9

Set inn dessverre i desse setningane.

Eg kan ikkje kome. _____

Det var ei dårleg nyheit. _____

Irina fekk dårleg resultat på prøva. _____

Eg har ikkje gjort heimearbeidet. _____

Vi må avlyse båtturen. _____

Ali har ikkje fått opphaldsløyve. _____

10

Gjer desse setningane nektande ved å setje inn *ikkje*.

Eg liker brunost. _____

Det snør no. _____

Fatima har fått jobb. _____

Per kan snakke russisk. _____

Eg kan kome i morgon. _____

Luisa kan hjelpe Leo. _____

Du må snakke med sjefen. _____

Arne liker å gå på fjelltur. _____

Leo er alltid glad. _____

Carmen hadde god tid. _____

Modifisering

Vi kan bruke setningsadverb for å modifisere det vi seier. Dei syner for eksempel kor usikre vi er på at noko skal skje:

Det blir fint vêr i morgon.	(Eg er sikker.)
Det blir kanskje fint vêr i morgon.	(Det er mogleg.)
Det blir neppe fint vêr i morgon.	(Eg trur ikkje det.)
Det blir sikkert ikkje fint vêr i morgon.	(Eg trur ikkje det.)
Det blir visst fint vêr i morgon.	(Eg har høyrte andre seie det.)
Det blir sikkert fint vêr i morgon.	(Eg trur det.)
Det blir truleg fint vêr i morgon.	(Eg trur det.)

11

Set inn setningsadverba *sikkert ikkje*, *visst*, *nepe*, *kanskje*, *sikkert*.

Sonen til Fatima skal _____ gifte seg i sommar. Det fortalde nokon meg i går.

Leo kjem _____ snart. Eg såg han gjennom vindauget.

Arne var sjuk i går, så han kjem _____ på jobb i dag.

Vi skal _____ reise til Teheran. Eg håper det blir mogleg.

Eg har mykje å gjere i kveld. Så eg kjem _____ på festen.

Gradbøying

Mange av adverba kan vi bøye i grad, men ikkje i tal og kjønn slik som adjektiva. Dei fleste av desse adverba får dei same endingane som adjektiva får når dei blir gradbøygde:

Positiv	Komparativ	Superlativ
Carmen snakkar høgt .	Arne snakkar høgare .	Leo snakkar høgast .
Leo la seg seint .	Leo la seg seinare enn Luisa.	Leo la seg seinast .

Nokre adverb har uregelrett bøying:

Positiv	Komparativ	Superlativ
vondt	verre	verst
lite	mindre	minst
mykje	meir	mest
godt	betre	best
gjerne	heller	helst

12

Set adverba til venstre inn i rett form.

mykje Carmen arbeider _____. Arne arbeider _____ enn Carmen. Arne er den som arbeider _____ i familien.

godt Vassmelon smaker _____. Vassmelon som er kjøpt i Thailand, smaker mykje _____ enn melon som er kjøpt i Noreg. Den _____ vassmelonene finn du i Thailand.

gjerne Carmen vil _____ ha ein kopp te. Arne vil _____ ha kaffi enn te. Leo og Luisa vil _____ ha brus.

vondt Osten smaker _____. Den andre osten smaker enda _____. Dette er det _____ eg har smakt.

13

Svar på spørsmåla. Bruk *gjerne, heller eller helst* i svara.

Kva vil du ha å drikke? _____

Vil du ha kaffi eller te? _____

Vil du lære spansk eller tysk? _____

Kva vil du ha å ete? _____

Vil du ha fisk eller kjøt? _____

Vil du gå på kino eller leige ein video? _____

Langt eller lenge

Vi bruker:

langt – lenger – lengst **om distanse**

lenge – lenger – lengst **om tid**

Det er ti kilometer til sentrum. Det er **langt** å gå.

Kor **lenge** varer filmen? Han varer i to timar.

Merk! Lang – lengre – lengst er adjektiv.

14

Set inn *lang/langt/lenge* i rett form.

No er det ikkje _____ igjen til sommarferien.

Kor _____ skal de vere på ferie? Vi skal vere på ferie i to veker.

Tida verkar _____ når ein er vekke så lenge.

Dagane er _____ når ein ikkje har jobb.

Kor _____ gjekk du? Eg gjekk fem kilometer i går.

Kor _____ går barna i barneskulen? Barna går sju år i barneskulen.

Har ho _____ hår? Ja, det har ho.

Tek det _____ tid å bli ferdig? Nei, det er berre éin time igjen.